

Na osnovu člana 3. stav 2. Odluke o Danu obilježavanja opsade Sarajeva 1992.-1995. („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 25/19) utvrđujem:

PROGRAM
AKTIVNOSTI ZA DAN OBILJEŽAVANJA OPSADE SARAJEVA
1992.-1995. ZA 2023. GODINU

I UVOD

Odlukom o Danu obilježavanja opsade Sarajeva 1992.-1995. („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 25/19) propisano je da konačni Program aktivnosti za Dan obilježavanja opsade Sarajeva 1992.-1995. utvrđuje gradonačelnica Grada Sarajeva i predlaže Gradskom vijeću usvajanje Odluke o davanju saglasnosti na Program aktivnosti za Dan obilježavanja opsade Sarajeva 1992.-1995. za narednu godinu. U izradi Programa aktivnosti za Dan obilježavanja opsade Sarajeva 1992.-1995. konsultovan je i Savjet gradonačelnice za Informativni centar o Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju (u daljnjem tekstu: Informativni centar o MKSJ Sarajevo). Uzimajući u obzir nadležnost Savjeta, utvrđenu potpisanim Memorandumom o razumijevanju između Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju i Grada Sarajeva za razvoj Informativnog centra Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 50/16), kao i njegov sastav, u Programu su uvaženi prijedlozi Savjeta.

II RASPORED I OPIS AKTIVNOSTI ZA DAN OBILJEŽAVANJA OPSADE SARAJEVA
1992.-1995. ZA 2023. GODINU

Naziv aktivnost: Dokumentarni film „Meske“.

Lokacija: Vijećnica Sarajevo

Vremenski okvir: 04.04.2023. godine

Satnica: naknadno

Učesnici aktivnosti: delegacije Grada Sarajeva, strane delegacije, diplomatska predstavništva u BiH, delegacije, predstavnici različitih nivoa vlasti u BiH, predstavnici relevantnih udruženja, umjetnici, učenici i studenti.

Obrazloženje: Dokumentarni film „Meske“ je priča o simbolu otpora za vrijeme agresije na Bosnu i Hercegovinu i grad Sarajevo. Svrha ovog dokumentarnog filma je da prikazemo kako je naša domovina i njen glavni grad Sarajevo uvijek bilo multikulturalni prostor u kojem su ljudi živjeli i žive jedni sa drugima. Cilj je da film posluži i budućim generacijama kao nauk da BiH i Sarajevo ne poznaju i ne priznaju razlike u smislu podjele među ljudima, nego ih vide kao prednost u stvaranju vrijednosti.

Na komisiji Odbora za društvene djelatnosti predlagaču su upućene sugestije za proširenje obrazloženja filma. S tim u vezi, predlagač prihvata sugestije te proširuje obrazloženje filma kako slijedi: „Dokumentarni film „Meske“ će biti film o ljudima koju su preživjeli opsadu Sarajeva. U filmu se govori o samom početku agresije kada su iz naselja Grbavica protjerivani ljudi koji nisu bili srpske nacionalnosti. Ova zgrada, koja je prije agresije brojala oko 600 stanara, kraj agresije dočekala je sa samo 40-ak stanara. U filmu se govori o hrabrosti i odlučnosti stanara da ne napuste svoj dom i da uz pripadnike Armije RBiH u zgradi provedu najteže trenutke. Kako su živjeli, šta su jeli, kako se i u ovim najgorim trenucima jedan hrabri umjetnik odlučio da pravi foto sesiju koja će kasnije izrasti u jednu od najboljih i najvećih ratnih izložbi – ovaj film će da ispriča sve te priče. Ovaj stambeni objekt građen je za vojna lica i u njemu su živjeli ljudi raznih nacionalnosti, u pretežno miješanim

brakovima. Cijeli dokumentarni film bit će potkrijepljen činjenicama i sudskim presudama za opsadu Sarajeva i naselje Grbavica.“

Naziv aktivnost: izložba crno-bijelih fotografija: „Soba njenih uspomena“, autora Toše Mitaševskog

Lokacija: Vijećnica Sarajevo

Vremenski okvir: 04.04.2023. godine

Satnica: nakon prikazivanja filma „Meske“

Učesnici aktivnosti: delegacije Grada Sarajeva, strane delegacije, diplomatska predstavništva u BiH, delegacije, predstavnici različitih nivoa vlasti u BiH, predstavnici relevantnih udruženja, umjetnici, učenici i studenti.

Obrazloženje: „Program obilježavanja obogaćuje se dodatnom aktivnošću, otvaranjem izložbe crno-bijelih fotografija autora Toše Mitaševskog, poznatog bosanskohercegovačkog umjetnika, koja će biti upriličena u auli sarajevske Vijećnice. Tošo Mitaševski rođen je u Sarajevu, gdje je završio gimnaziju i diplomirao na Ekonomskom fakultetu. U periodu od 1984. do 1992. godine izlagao je na većini izložbi fotografija u Jugoslaviji i tako se svrstao među najaktivnije fotografe osamdesetih godina u BiH. Bio je jedan od osnivača Šestoaprilskog salona fotografije Sarajevo, član Predsjedništva Foto saveza BiH, član Savjeta Galerije fotografija Novi grad, Savjeta časopisa „Fotografija“. Učestvovao je na oko 150 kolektivnih izložbi, na kojima je dobio 32 nagrade. Izložba „Soba njenih uspomena“ je izložba crno-bijelih fotografija koja govori o besmislu i surovosti rata, nastala u Sarajevu 1993. godine u stambenom objektu koji se nalazio na ratnoj liniji razdvajanja između naselja Grbavica i Hrasno. U pomenutom objektu su u toku rata živjeli model Dragana Ristić i fotograf Tošo Mitaševski. Fotografije za izložbu rađene su u periodu april-septembar 1993. godine, a fotografske sesije su u više navrata prekidane, zbog iznenadnih borbenih dejstava. Kao atelje su korišteni devastirani stanovi, a predmeti na fotografijama nalazili su se u tim razrušenim stanovima. Želja autora je bila da na drugačiji način pokaže rat kroz priču o djevojci u ratu, o njenim nadanjima i iščekivanjima, kao i da pokaže život prije rata.“

Panel: Uloga žene u odbrani Sarajeva kao borkinje, doktorice, novinarkе, majke, supruge i pripadnice Armije BiH kroz ulogu kulture i otpor podizanjem morala

Lokacija: Vijećnica Sarajevo

Vremenski okvir: 05.04.2023. godine

Satnica: naknadno

Učesnici aktivnosti: delegacije Grada Sarajeva, strane delegacije, diplomatska predstavništva u BiH, predstavnici različitih nivoa vlasti u BiH, predstavnici relevantnih udruženja, umjetnici, mladi ljudi.

Obrazloženje: Panel diskusija ima za cilj da okupi uspješne žene: ratne dopisnice, doktorice, glumice, borkinje Armije BiH i mladu uspješnu gradonačelnicu Sarajeva. Gradonačelnica bi sa istaknutim ženama vodila moderirani razgovor, a između razgovora bili bi prikazani video-kolaži kulturnog otpora agresiji i opsadi, kao i kulturni performansi u vidu izvođenja hora mladih ljudi i performansa čitanja teksta koji bi tematski bili vezani za kulturni otpor, ali i ulozi žene u odbrani Sarajeva. Tema panel diskusije bila bi otpor kulturom i doprinos žena u odbrani Sarajeva kroz opću kulturu, festivale, predstave otpora opsadi, ali i osvrt na spomenike izgrađene kao simbol prkosa i opsade Grada (Spomenik Suada i Olga) koji čuvaju kulturu sjećanja i štite od zaborava.

Naziv aktivnosti: Polaganje cvijeća na ključnim lokacijama stradanja civila u Sarajevu

Lokacija: naknadno (utvrđuje Organizacioni odbor)

Vremenski okvir: 05.04.2023. godine

Satnica: naknadno (utvrđuje Organizacioni odbor)

Učesnici aktivnosti: Delegacije Grada Sarajeva, strane delegacije, delegacije općina u sastavu Grada, Kantona Sarajevo i ostalih nivoa vlasti te predstavnici relevantnih udruženja.

Napomena: Ovo je protokolarna aktivnost i nije izmijenjena.

Naziv aktivnosti: Centralna manifestacija

Lokacija: Četiri lokacije sarajevskih ruža unutar gradskih općina

Učesnici aktivnosti: Delegacija Grada Sarajeva, strane delegacije, diplomatska predstavništva u BiH, delegacije općina u sastavu Grada, Kantona Sarajevo i ostalih nivoa vlasti, predstavnici relevantnih udruženja, mediji, umjetnici, učenici, studenti i građani.

Obrazloženje: Četiri lokacije gradskih općina u Gradu Sarajevu gdje se nalaze 'Sarajevske ruže'. Centralna manifestacija je zamišljena da se kroz obilježavanje oda počast žrtvama opsade, kroz izvođenje „*Adagio Albinonija*“ od strane mladih (studenti Srednje muzičke škole i Muzičke akademije). Cilj je podsjetiti na ovaj jedinstveni memorijal žrtvama te potaknuti građane na sjećanje na nastradale sugrađane za vrijeme opsade.

Naziv aktivnosti: Izložba na kojoj će biti zastupljeni različiti umjetnički stilovi i slikarske tehnike pod nazivom: „Opsada Sarajeva viđena očima mladih umjetnika“

Lokacija: jedna od javnih galerija Grada Sarajeva

Vremenski okvir: 05.04.2023. godine

Satnica: 19:00 sati

Učesnici aktivnosti: delegacije Grada Sarajeva, strane delegacije, diplomatska predstavništva u BiH, predstavnici različitih nivoa vlasti u BiH, predstavnici Mehanizma za međunarodne krivične sudove u Hagu, predstavnici relevantnih udruženja, umjetnici, mladi ljudi.

Obrazloženje: „Program obilježavanja se dodatno obogaćuje izložbom mladih talentiranih umjetnika koji su studenti Akademije likovnih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu. Za obilježavanje ovako važnog dana za naš grad bitan je umjetnički koncept u kojem će talentirani mladi umjetnici, u ovom slučaju studenti Akademije likovnih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu, reagirati na svoj način u punoj slobodi svog umjetničkog izraza, te tako skrenuti pozornost da su i sami „vidljivi“. Prijedlog je da sedam, mladih umjetnika – studenata Akademije likovnih umjetnosti, na temelju zadane teme, izradi vlastite likovne vizualizacije, impresije u obliku slika, reljefnih skulptura ili umjetničkih instalacija na panoe ili platna dimenzija 1x1,5m. Zadatak je da svaki od odabranih mladih umjetnika izabere jednu od sedam ponuđenih tema, koje su usko vezane uz naziv projekta – Obilježavanje Dana opsade Sarajeva, gdje će osmisliti svoje likovno idejno rješenje na teme: Liječnici, medicinske sestre – „*Heroji u bijelom*“, ljudi koji su nadljudskim naporima spašavali ranjene sugrađane, Paljenje sarajevske Vijećnice – „*Zatiranje kulturne baštine, identiteta i kulturnog nasljeđa*“, Djeca i njihovo djetinjstvo za vrijeme opsade – „*Život djece u okupiranom gradu pod snajperskom paljbom i granatama*“, Tunel „Spasa“ – jedina komunikacija sa svijetom, „*Svjetlo na kraju tunela*“, Relej Hum – simbol komunikacije, „*Veze sa svijetom*“, Boško i Admira – „*Ljubav je vječna*“, bez obzira na to što je ova ljubavna priča brutalno prekinuta ubojstvom od strane agresora, Voda, kanisteri s vodom – „*Borba za život – opstanak*“.

Svaki foto/umjetnički rad bit će izrađen u različitim/kombiniranim umjetničkim stilovima, a neki od njih izrađeni u skulpturama. Izložba se tematski veže za otpor građana, preživljavanje i pruženi otpor tokom opsade. Izložba pruža vizualni i edukativni karakter o ratnim dešavanjima, te svojim likovnim izražajem traži od „pojedince“ da stane pred fotografiju i razmisli o strahotama rata čiji svjedoci smo i danas. Izložba je kreirana da probudi svijest budućih generacija, da opominje i educira mlade ljude, ali i sve prisutne. Otvaranje pomenute izložbe bit će upriličeno u jednoj od sarajevskih galerija.

Na otvaranju izložbe obratit će se gradonačelnica grada Sarajeva, doc. dr. Benjamina Karić, direktor Akademije likovnih umjetnosti – Katedra za kiparstvo, prof. mr. Darko Šobot i direktor Fondacije Konrad Adenauer Stiftung, ured u BiH. Projekt bi se realizirao u saradnji Grada Sarajeva i Akademije likovnih umjetnosti, uz finansijsku podršku Fondacije Konrad Adenauer Stiftung, ureda u BiH, te u ovom smislu neće biti potrebna sredstva iz budžeta za ovu namjenu.“

III REALIZACIJA PROGRAMA I LOGISTIKA

Za potrebe realizacije Programa formirat će se Organizacioni odbor koji će se potom podijeliti u timove koji će biti zaduženi za različite aktivnosti, uz obavezu koordiniranog djelovanja i održavanja zajedničkih sastanaka. Organizacioni odbor bit će zadužen, između ostalog, za: korespondenciju, organizaciju događaja, ishodovanje potrebnih dozvola, sačinjavanje listi učesnika, slanje poziva, protokolarne aktivnosti, provođenje potrebnih nabavki i sl.

Organizacioni odbor bit će ovlašten i da izvrši dodatno preciziranje lokacija, satnica, učesnika i zvanica.

Odsjek za informisanje (Press služba) Grada će komunicirati sa medijima i sačinjavati saopćenja i medijske najave.

Sve potrebne nabavke za realizaciju cjelokupnog Programa provodit će se u skladu sa važećim propisima.

IV FINANSIJSKA SREDSTVA

Za potrebe realizacije Programa potrebno je u Budžetu Grada Sarajeva za 2023. godinu planirati minimalno 50.000,00 KM. Grad će tražiti i dodatnu finansijsku podršku općina u sastavu Grada i ostalih nivoa vlasti u BiH.

GRADONACELNICA

Doc. dr. Benjamina Karic, s.r.